

Europos statistikos sistemos Inovacijų darbotvarkė

Inovacijos ir ESS

Europos statistikos sistemos (ESS) naujovės – ne pasirinkimas, o būtinybė. Dėl šiuolaikinės verslo aplinkos, kurią lemia daugybės privačių duomenų teikėjų konkurencija, vis sparčiau besikeičiančios duomenų ekosistemos ir sparčiai augančių vis skubesnių naujos, operatyvios ir išsamesnės statistikos poreikių inovacijos tampa dar svarbesniu prioritetu visiems ESS partneriams.

Iš tiesų naujovės ESS nėra naujiena. Eurostatas ir nacionaliniai statistikos institutai (NSI) dešimtmečius dirbo pažangiai, sėkmingai įgyvendindami naujus sprendimus ir verslo idėjas, kurdami tikrą vertę savo partneriams ir vartotojams.

Esant dabartinei situacijai, ESS nariai turi plėsti **skaitmeninių technologijų** naudojimą, skatinti duomenų šaltinių (pavyzdžiui, **naujų skaitmeninių šaltinių**) naudojimą ir taikyti naujas technologijas, tokias kaip dirbtinis intelektas. ESS nariai taip pat turėtų siekti **pažangesnės praktikos** ir sudaryti **sąlygas sėkmingoms inovacijoms**, kad galėtų greičiau numatyti ir reaguoti į būsimus iššūkius. ESS Inovacijų darbotvarkė sprendžia minėtas problemas. Ją įgyvendinti padeda ESS direktorių grupės, koordinuoti – ESS inovacijų tinklas (EIT).

ESS komitetas pabrėžė, kaip svarbu užtikrinti **tinkamą komunikaciją** įgyvendinant ESS Inovacijų darbotvarkę – siekti, kad darbotvarkė būtų geriau žinoma ESS.

Sėkmingas ESS Inovacijų darbotvarkės įgyvendinimas atneš apčiuopiamų rezultatų ir sustiprins oficialiosios statistikos padėtį ir nacionaliniu, ir Europos lygmeniu, taikant laipsnišką transformaciją.

Kokie tikslai ir kodėl keliami?

Pastaraisiais metais ESS susiduria su išaugusiais vartotojų reikalavimais – ji turi **jautriau ir aktyviau reaguoti** (ypač krizių metu), taip pat reikalaujama išplėsti statistikos apimtį bei pagerinti duomenų operatyvumo ir išsamumo lygį. Finansų krizė ir COVID-19 pandemija kaip niekada anksčiau atskleidė **tikslų ir operatyvių duomenų** svarbą, ypač demokratiniais sprendimų priėmimo procesams. Taip pat ESS turi tobulinti statistikos rengimą.

Taigi pagrindiniai ESS Inovacijų darbotvarkės tikslai yra šie:

- stiprinti ESS gebėjimą **greitai reaguoti** į naujus ir neatidėliotinus vartotojų poreikius;
- išplėsti produktų ir paslaugų portfelius, kad būtų patenkinti **politikos poreikiai** (pvz., naujos metrikos ir statistinės įžvalgos, didesnis išsamumas, operatyvi statistika, geresnė prieiga prie produktų portfelio);
- **didinti efektyvumą**, kad nebūtų eikvojami išteklių;
- **stiprinti atsparumą** sukrėtimams ir prisitaikyti prie visuomenės pokyčių.

Kokios galimybės?

Naujos skaitmeninės technologijos užtikrina palankias sąlygas padėti spręsti šiuos iššūkius. Įgyvendinant ESS Inovacijų darbotvarkę labai svarbu pasinaudoti **naujomis technologinėmis ir metodologinėmis naujovėmis**, pvz., dirbtiniu intelektu ir mašininio mokymusi, privatumo didinimo technikomis, išmaniaisiais įrenginiais, duomenų integravimo metodais, geoerdvinėmis galimybėmis ir duomenų analize. Tokie pokyčiai taip pat prisideda prie duomenų raštingumo ir įgūdžių gerinimo skatinant bendradarbiavimą su mokslininkais, įmonėmis ir pilietine visuomene.

Vis dažnesnis **naujų duomenų šaltinių**, įskaitant privačius duomenis, naudojimas visoje ESS rodo, kaip galima užpildyti esamas duomenų spragas, kad būtų patenkinti nauji vartotojų ir politikos poreikiai. Be to, leidžia ESS greičiau reaguoti kritinių situacijų ir krizių atveju.

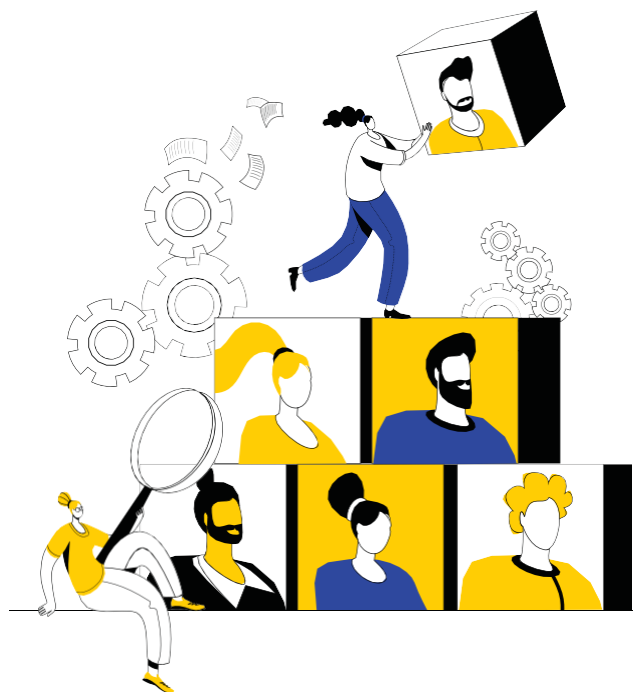

Kokia perspektyva?

ESS Inovacijų darbotvarkė apima ir **inkrementines trumpalaikes**, ir **transformacines inovacijas**, reikalaujančias ilgalaikių perspektyvų. Šiais dviem aspektais siekiama didžiausio efektyvumo ir plataus poveikio.

ESS Inovacijų darbotvarkėje numatyta įvairių rūšių **veikla**, pvz., naujų produktų kūrimas ir patobulintų procesų, apimančių įvairias statistikos sritis, diegimas. Ši veikla susijusi su įvairių **technologijų**, tokių kaip dirbtinio intelekto / mašininio mokymosi, privatumą didinančių technologijų, išmaniųjų įrenginių, pažangių duomenų integravimo metodų pritaikymu, geoerdvinių galimybių ir vietinės debesijos aplinkos naudojimu.

Oficialiosios statistikos **sklaidos ir komunikacijos** gerinimas, daugiausia dėmesio skiriant tiems, kas šiuo metu nesiremia statistika, pasitelkiant socialines žiniasklaidos priemones, interaktyvias informacijos suvestines, infografikus, istorijų pasakojimus ir skaitmeninius leidinius, – būtinas ir neišvengiamas. Taip pat svarbu kurti naujas ir pažangias vizualizavimo priemones, skirtas statistikai skleisti, atsižvelgiant į skirtingus vartotojų profilius. Visų rūšių inovacinės veiklos portfelis yra reguliariai peržiūrimas.

Be to, norint sėkmingai įgyvendinti inovacijas ESS reikia diegti naujovių taikymą užtikrinančias **būtiną struktūras**. Tai apima dalijimąsi žiniomis, gebėjimų ugdymo mokymų programų kūrimą ir esamų programų, pvz., Europos oficialiosios statistikos magistro (EMOS), pasitelkimą. Piliečių įtraukimas, veiksmingas bendravimas su daugeliu suinteresuotųjų šalių ir informuotumo apie statistiką didinimas (tokiu būdu gerinant statistinį raštingumą) taip pat yra esminiai elementai, kaip ir Europos statistikos teisinės sistemos modernizavimas. Nemažai ES finansavimo programų gali prisidėti prie investicijų, reikalingų ESS Inovacijų darbotvarkei įgyvendinti.

Žinios skleidimas

2023 m. pavasarį Eurostatas, siekdamas užtikrinti sėkmingą ESS Inovacijų darbotvarkės įgyvendinimą, įsteigė **ESS Inovacijų tinklą** (EIN), kuriam priklauso inovacijų lyderiai iš visų ESS valstybių narių. EIN atlieka koordinatoriaus vaidmenį – skatina veiklą ir veiksmus, būtinus ESS Inovacijų darbotvarkei įgyvendinti, taip pat bendradarbiauja su suinteresuotosiomis šalimis. Pagrindiniai EIN darbo principai yra šie:

- vartotojų poreikiai gauti informaciją išlieka pagrindinė inovacijų varomoji jėga;
- naujovės apima visą ESS – neatsilieka nė vienas NSI;
- inovacijų rezultatai integruojami į ESS statistikos rengimą („nuo laboratorijos iki gamyklos“);
- pavienių ESS narių dalyvavimas ESS Inovacijų darbotvarkėje išlieka savanoriškas (NSI sprendžia dėl dalyvavimo ir inovacinės veiklos krypties), kartu siekiama optimalaus vaidmenų pasiskirstymo (skatinant inovacijas ir teikiant paramą ESS).

Bendravimas su išorės suinteresuotosiomis šalimis

ESS Inovacijų darbotvarkės įgyvendinimas apima bendradarbiavimą su suinteresuotosiomis šalimis už ESS ribų ir kitomis statistikos tarnybomis ne Europoje, taip pat su ne statistikos organizacijomis ir jų inovacijų centrais.

Dalijimasis žiniomis ir patirtimi, taip pat mokymo medžiaga ir ištekliais gali būti abipusiškai naudingi. **Universitetams ir mokslinių tyrimų institutams** reikia skirti ypatingą dėmesį, ypač atsižvelgiant į tai, kad jie suteikia prieigą prie naujausių duomenų analizės tyrimų ir gali būti labai svarbūs plėtojant taikomuosius tyrimus oficialiosios statistikos srityje. Inovacijų ekosistemai taip pat priklauso **privataus sektoriaus** duomenų valdytojai, startuoliai ir pažangių IRT sprendimų teikėjai.

EIN prisidės formuojant santykius su išorės suinteresuotosiomis šalimis, siekiant palaikyti ryšius su jomis ir plėsti tinklą.

EUROPOS STATISTIKOS SISTEMA

Eurostatas veikia ne vienas. Nuo Europos Bendrijos įkūrimo pradžios žinoma, kad politiniai sprendimai, planavimas ir įgyvendinimas turi būti pagrįsti patikima ir palyginama statistika. Kad būtų galima tai padaryti, ESS buvo kuriama palaipsniui, siekiant teikti palyginamus statistinius duomenis ES lygmeniu.

ESS – tai Eurostato (ES statistikos tarnybos, kuri yra Europos Komisijos dalis) ir NSI bei Kitų nacionalinių institucijų (ONA) kiekvienoje ES šalyje, atsakingų už Europos statistikos kūrimą, rengimą ir sklaidą, partnerystė. Ši partnerystė taip pat apima Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalis.

Daugiau informacijos žr.

<https://ec.europa.eu/eurostat/>

Sekite Eurostato naujienas ir informaciją socialiniuose tinkluose

✕ X / Twitter: [EU Eurostat](#)

 Facebook: [EurostatStatistics](#)

 Instagram: [eu_eurostat](#)

 LinkedIn: [Eurostat](#)

eurostat